

Kdor hoče prihodnje leto obilno lepih murk (kumar. krastavec) si pridelati, naj zato že zdaj skrbi, in prostor, na katerem hoče prihodnje leto murke sejati, pripravi. Dobro izkušen vrtnar navetuje ta le način: Zemljišče za murke se že jeseni izdatno s kravjem gnojem pognoji in potem o lepem, suhem vremenu globoko prekoplje. Tako prekopan prostor, grudast in nezravn, ostane čez zimo, da ga mrz dobro predela in se gnoj razkroji. Ko pride spomladi ugodni čas sajenju murk, se iznova prekoplje, v gredice razdeli, po katerih se dva palca široki in enoliko globoki žlebiči potegnejo. Ti se za tri četrti z stranišnim gnojem nadelajo, na ktere ga se potem toliko prsti nasiplje, da so grêde zopet ravnega površja. Zdaj se potegnejo poleg starih žlebičev novi, v ktere se murkino seme položi in na dalje po navadi ravna. Tako, piše izveden posestnik, že več let semkaj ravnam in si pridelam tudi v letih, ki niso najbolj ugodna kumaram, ne le obilno, ampak tudi prav lepih kumar.

Kdor ima jabelčnih, gruševih in družih pešek ter jih misli posejati, naj to stori zdaj, predno zemlja zmerzne. Seveda mora biti prostor za to dobro pripravljen, v zavetju, na solcu, globoko prekopan, in če zemlja že ni sama na sebi močna in mastna, naj se pognoji s preperelim, starim gnojem. Tako se dobijo že prvo leto močni, za pol sežnja visoki divjaki, ktere drugo leto že lahko epiš.

Cepljenci na prodaj. Vrli narodnjak in slavno znani sadjerec, Tomaž Spindler, pri Malinedelji, ima v svoji drevesnici nad 30 jezer raznih zlahntnih in cepljenih drevesc. Nad tisoč 7—8 čevljev visokih in do 3 palce debelih ponuja poš. občinstvu po 50 krajcerjev. Tudi manjše se dobé po 35 do 40 krajcerjev. Vse so zvečine mošanekega plemena.

Dopisi.

Iz Slovenjgradca 24. novemb. (Društveno življenje.) Prava doba za zborovanje je spet nastopila; začetek smo v nedeljo 23. t. m. napravili, in mislimo, prihodnjo zimo se prav pogosto zbirati.

Prvo v večerajšem zboru je bilo, da je prvomestnik prebral list, ktere ga je pisal društvu bivši naš kandidat, g. prof. Pajk, v zahvalo, da so volilci tukajšnjega okraja skoro vsi za-nj glasovali. Zbor je sprejel njegov dopis s srčnimi „Živio“-klici.

Po končanem govoru o denarju sploh in o denarnem stanju v Avstriji, — in po oziru na pretekle volitve za državni zbor omeni g. tajnik prihodnje petindvajsetletnice Njih Veličastva, presvitlega cesarja, ki se bode 2. dec. po vsej

Avstriji obhajala, razloži na kratko, v kakih bur-nih časih so vladarstvo nastopili, in kako je vsa doba njihovega vladarstva polna težav.

Na poziv govornika, da bi tudi mi Njihovemu Veličastvu svojo udanost izrazili, vstanejo zbrani društveniki in navdušeno zadoni po dvorani: Bog živi, Bog ohrani nam cesarja Franca Jožefa I.!

Na dalje opomni govornik še dveh neustrašljivih boriteljev za našo reč: g. Hermana, ki se v državnem zboru z besedo poteguje za nas, kakor je ravno une dni storil, in pa gosp. vrednika „Slov. Gospodarja“, ki se s peresom bori za naše pravice, in se kljub velikim težavam in zaprekam trudi za poduk in pravi napredek slovenskega ljudstva.

Z nenavadnim navdušenjem sprejme zbor predlog obema gospodoma svoje priznanje in zahvalo za njih trud izreči, kar se je tudi zgodilo.

Od Marije Snežnice. Iz visokega briba na slovenski meji se vidi na sosedne planine, ki so že globoko snegom pokrite. Tedaj zima je blizo, in vendar se vidi kedarkoli, kako se hrami in sad človeškega truda, letni pridelki, v plamenu in dimu razkadajo! Pred nekterimi dnevi je na murskem polju proti Lipnici 12 hramov, pred kratkim sta 2 hrama v Cmureški fari iz hudobije zažgana bila, v pondeljek jutro pred Katrinim je zopet posestvo v naši fari — kakor se sliši, od domačega sina, ki je zjutraj celo pijan prišel domu, požgano bilo. Drugi pa pravijo, da je kdo drugi iz sovraštva zapalil. — Zadnje dni so tudi na več krajih krave pokradli. Tedaj hudobni so ljudje, kaj pa še bo, ako se stariši hitro pogrozijo, da bodo nad kaplana planili, ako njihovega nemarnega ali celo hudobnega otroka v šoli kedaj z ostro besedo posvari!? Ali se je po tem takem čuditi, da gre vse križem, kakor je naš slavni Herman tako resnično naše stanje popisal.

Iz Griž pri Celji 24. novembra. (Felician Globočnik †) Moža stare korenine in ostrega, pa dobrega dušnega pastirja, ki je že čez 40 let služil v vinogradu Gospodovem, so danes v Grižah pokopali, in dobri farmani so v velikem številu zbrani rajnemu g. župniku, ki so njim že 21. leto bili dušni pastir, zadno čast skazali. G. Globočnika, nekdanjega sodelalca Slomšekovega, ni več; po le kratki boleznii so umrli 22. t. m., ko so 16. še božjo službo imeli in nenavadno dolgo pridigovali. G. Felicianja šaljive pesni so se rade tiskale v nekdanjih slovenskih listih, pa zraven šale so tudi resnobne in svete reči njegovo delo, kakor oddelek Slomšekovega „življenja Svetnikov“ za celi mesec majnik. Zadnja leta, odkar je Grižka fara bila g. Felicianu izročena, se ni nič več čitalo o njegovih duševnih izdelkih; pa saj pastirovanje v farah, kakor je Grižka, kjer je več tovarn in veliko rudokopov, in še druge okoljšine so že marsikteremu pisatelju glas vzele; pa kakor smo slišali g. Jeraja, žalskega župnika, v lepi nagrobnici rajnega čednosti razlagati, bil je lju-

bljen gotovo od Boga in ljudi in njega ohranimo z vsemi Grižani v blagem spominu, saj je bil oster in dober mož in je želeli, da dobi tudi pravega naslednika, ki bo pravi katoliški mož v težavni župniji, v kateri tudi treba novo farno cerkev zidati, ker je zdajšnja premajhna. 17 duhovnikov in tudi več gospode bilo je pri pogrebu. Hvala onim, ki so to storili, rajnemu pa večni mir!

Iz Št. Ila pri Velenji 16. nov. Pri naši farni cerkvi je slikar g. Fantoni, umetnik v pravem pomenu, ponovil podobe štirih altarjev in stene Božje veže. V resnici se mora podobarju priznati, da je delo prav dobro dovršil. Okus, katerega je v porabi barv in v pozlačenju razvil, spričuje za čast Božjo navdanega umetnika.

Se vč, da je to podvzetje firjalo od vseh strani mnogo truda, marljivosti, največ pa dobre volje, da stoji sedaj cerkev sv. Ila v kinču in krasoti, pri kateri se zavzeti mora človeško oko. — Take poprave pri cerkvi so pa tudi tolažljivo znamenje, da verniki glas svojega dušnega pastirja še poslušajo ter — jih še zapeljivi veter brezverstva in spačenosti ni dosegel in — ako Bog da — tudi dosegel ne bode. — Hvala torej č. g. dekanu za blago početje, hvala tudi možem cerkv. odbora za prizadetje, — da se više stavi Božja čast! — C—

Slovensko slovstvo.

„Kratek Pregled vesoljnega svetá sploh in posebno naše zemlje“ — to je naslov majhni 48 strani obsegajoči poljudni knjižici, katero je spisal in na svetlo dal g. Jož. Godina-Verdelški v Trstu. Namenjena je knjižica prostemu ljudstvu v poduk ter ima obris obedveh polovic zemeljske kroglice.

V prvem delu razlaga v umevnem jeziku prikazni na nebu, v drugem delu pa stvari in prikazni na zemlji. — Knjižica se priporoča vsem tistim, ki ne morejo obširnih bukev o teh rečeh brati alj kupiti. Dobro utegne služiti gg. učiteljem pri poduku o prirodoslovju v šoli, tudi društva bodo ustregle svojim udom, če si naroče več iztisov te knjižice.

Dobiva se pri g. pisatelju v Trstu (Via Farnedo šte. 28.) in sicer po 25 kr. za manj premožne, za druge pa po 30 soldov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zavolj pričetja deželnih zborov 26. t. m. moral je državni zbor na vso sopo delati in je silno važno postavo zastran posojila 80 milijonov v dveh dneh zmotal, ko bi bilo najmenj dveh tjednov komaj za to. — Ker tudi za obravnavo proračuna časa ni bilo, se je ministerstvu dovolilo, da sme kakor do zdaj davke pobirati do meseca maja 1874.

Finančni minister je — kakor smo zadnjič ob kratkem omenili — prav židane volje predložil proračun za l. 1874, češ, da bo nad 2 milijona potroškov manj od letos. Bilo bi to znamenje boljšega finančnega stanja. Pa ravno narobe je! Prav za prav menjka za prihodnje leto 23.500.000 gold., vrh tega še pa nov dolg 80 milijonov v srebru! Minister namreč šteje med dohodke prihodnjega leta tudi kasin ostanek od t. l. z 21 milijoni in pa dobitok iz-prodanega državnega imetka z 2.500.000 gld., kar pa niso dohodki, marveč zmanjšanje prihodkov v prihodnjem letu, ker nič v kasi ne ostane in se nepremakljiv imetek proda. Dokler pravi dohodki iz davščin in drugih pridobitev nad stroški ne stojé, ni finančnega zboljšanja, posebno pa tako dolgo ne, dokler se ne morejo davki izdatno znižati. Tedaj nikjer ustavakom slave lavorik ne zeleni!

Prvosednik drž. zbora je opomnil nenavzočo poslance (iz Českega, Moravskega in Predarlskega), naj pirdejo alj pa svojo nenavzočnost opravičijo. Moravci so že odgovorili in sicer blizo tako le: Dozdaj še nismo utegnili priti, ker smo doma imeli dovolj opraviti z volitvami v dež. zbor. In ker smo tudi vedli, da mora drž. zbor kmalu prenehati, se nam ni mudilo na Dunaj. Tako smo tedaj za zdaj opravičeni. Kaj pa bo po novem letu, bomo potem povedali, ker imamo več razlogov, zakaj da smo doma.

Adresa se je po dvadnevnuem pričkanji po Herbstovi osnovi nespremenjena od večine sprejela; nasproti so glasovali poslanci „pravne“ stranke, Poljaci in Mladoslavenci pod dr. Razlaovim vodstvom.

V 7. seji dr. zb. je bil na vrsti Lienbacherjev in tovarišev predlog, da se naj izbere iz vse zbornice poseben odbor, ki bo preiskaval uzroke finančnega poloma, in potem še le nasvetoval, kako in kaj? Zastonj so bile vse besede; čeravno so tudi liberalci spoznali, da je predlog moder, ga je vendar večina vrgla pod klop, prav po nasvetu vladne „N. fr. Pr.“ ki je par dni poprej svojim učencem na ušesa klepetala: Vrzite predlog pod mizo, ako nočete brez „državne pomoči“ ostati. —

V nedeljo in pondeljek je bila razprava zastran posojila 80 milijonov. Za in nasproti jih je mnogo govorilo, posebno pravna stranka se je krepko nesrečne postave branila, ter po g. Hermanu, Lienbacherju in drugih posojilo pobijala; pa slednjič je tudi to postavo ustaveška večina — sprejela z malimi spremembami. Med temi je vsaj ta, da se na borzne akcije sploh pomoč ne bo dobila. Za to premembo jih je glasovalo 119, vsi naši poslanci, pa tudi mnogo od nasprotne stranke, med kterimi je tudi Brandstetter. Nasproti pa, t. j. za borzne papirje je glasovalo 116, med temi 6 ministrov in tudi